

Ügyiratszám: MN/2674-8/2016.
Ügyintéző: **személyes adat**
Email: **személyes adat**
Tárgy: a kiskorúak védelmére vonatkozó
törvényi rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

440/2016. (IV. 12.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) az Advenio Műsorszolgáltató Zrt.-vel (1089 Budapest, Üllői út 102., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a Class FM adón 2015. december 30-án 6 óra 8 perctől sugárzott Morning Show című műsor szám közzétételével megsértette a műsor számok korhatári kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, ezért a Médiaszolgáltatót

500 000 Ft, azaz ötszázezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstár által vezetett 10032000-00295141-00000024 számú számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szembeni bírság igényét közigazgatási úton érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat felülvizsgálata az annak közlésétől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Médiatanácshoz (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) három példányban benyújtott keresetlevéllel kérhető. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése és a tárgyalás tartása a bíróságtól kérhető. A keresetet a bíróság 30 napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács hivatalból vizsgálta a Class FM adó 2015. decemberi műsorfolyamát. A december 30-án 6 óra 8 perctől sugárzott Morning Show című műsor számmal kapcsolatban felmerült a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése a programban elhangzott nyers szexuális utalások miatt és a rendelkezések által védett korosztály számára még kevésbé értelmezhető morbid humor miatt.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (1) bekezdése alapján a Médiatanács az Mttv. 182. § c) pontja szerinti hatáskörében 2016. február 16-án hivatalból hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Ket. 29. § (3) bekezdése szerint 179/2016. (II. 16.) számú, MN/2674-4/2014. ügyiratszámú végzésében tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a hatósági ellenőrzés megállapításairól és a Ket. 51. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról, valamint a Ket. 68. § (1) bekezdés alapján az iratbetekintés lehetőségéről.

A postai térítvény szerint a Médiaszolgáltató az eljárás megindításáról értesítő végzést 2016. március 8-án átvette, nyilatkozata 2016. március 21-én érkezett.

A Médiaszolgáltató elsőként a Ket. 94/A. § (2) bekezdésére hivatkozott. Előadta, hogy az említett rendelkezés alapján a Médiatanács nem indíthat jogsértés megállapítására és bírság kiszabására irányuló eljárást, mert a műsorfolyam folyamatos rögzítésére tekintettel a jogsértő magatartás már több mint egy évvel ezelőtt a tudomására jutott.

Előadta, hogy az eljárás megindításáról értesítő végzés kézhezvételét követően megvizsgálta a kifogásolt műsorszámot, és álláspontja szerint az megfelelt a III. korhatári kategória szempontjainak. Kifejtette, hogy a műsorszám egészét figyelembe véve az elhangzottak a 12-16 éve közötti fiatalok számára érthetőek voltak, személyiségfejlődésüket kedvezőtlenül nem befolyásolhatták. Hozzátette, hogy a kategorizálás a Médiatanács klasszifikációs ajánlásának is megfelelt.

Kiemelte a Médiaszolgáltató, hogy a kategorizálásnál a műsorszám korosztályra gyakorolt összehatását kell figyelembe venni, nem csupán kiragadott mondatokat, hanem a teljes dialógusokat, beleértve azok konklúzióját is. Ugyancsak figyelembe kell venni a műsorszám jellegét, a műfaji sajátosságokat, jelen esetben a kifejezetten humoros, könnyed hangvételt.

A sérelmezett műsorrésszel kapcsolatban előadta, hogy az interneten közzétett hírről szóló beszámolóban – egy angol háziasszony lenyelt egy hátvakarót – a műsorvezetők megdöbbenésüket fejezték ki a történetek miatt, és felhívták a hallgatók figyelmét, hogy a mutatót senki ne próbálja ki. Hozzátette, hogy az esettel a bulvársajtó is foglalkozott, majd szóban összefoglalta, hogy mi látható/hallható pontosan a videómegosztón talált felvételen. Kifejtette, hogy a műsorvezetők semmilyen szexuális praktikát nem említettek a műsorban, önmagában a szituáció bizarr és érthetetlen jellegét hangsúlyozták, illetve figurázták ki, párhuzamot vonva a kardnyelő mutatókkal. A szexuális tartalmat legfeljebb hozzáképzelték, „beleérthette” a hatóság vagy a hallgatók, de ezért a Médiaszolgáltató nem tartozik felelősséggel.

A műsorszám másik kifogásolt dialógusával kapcsolatban a Médiaszolgáltató kifejtette, nem igazolható, hogy a hallgató által előadott történet – egy családtagja úgy halt meg, hogy megpróbált egészben lenyelni egy palacsintát – valóban megtörtént, egy fiktív történet pedig önmagában nem tekinthető családi tragédiának. Mindazonáltal az sms alapján megnyilvánuló morbid humor a kamaszkorosztály számára érthető, feldolgozható volt, így a 12-16 év közötti közönség fejlődését károsan nem befolyásolhatta.

A Médiaszolgáltató a fentiek alapján az eljárás megszüntetését kérte.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a vizsgálati jelentés és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Eljárásjogi kifogás

1.1. A Ket. és az Mttv. vonatkozó rendelkezései

A Ket. Médiaszolgáltató által hivatkozott 94/A. § (2) bekezdése értelmében:

„Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, nem indítható a jogsértés megállapítására és bírság kiszabására eljárás, ha a jogsértő magatartásnak a bírság kiszabására jogosult hatóság tudomására jutásától számított egy év, vagy az elkövetéstől számított öt év eltelt. Az ötéves határidő kezdő napja

- a) az a nap, amikor a jogsértő magatartás megvalósul,*
- b) jogellenes állapot fenntartása esetén az a nap, amikor ez az állapot megszűnik.”*

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése ugyanakkor rögzíti, hogy az Mttv.-ben foglalt valamennyi hatósági eljárásban a Ket. szabályait kell alkalmazni a médiaigazgatásra vonatkozó – az Mttv.-ben szereplő – kiegészítő és eltérő szabályokkal:

„A Médiatanács és a Hivatal (...) az e törvényben foglalt eltérésekkel a Ket. szerint jár el.

Az 149. § (6) bekezdése jogvesztő határidő-szabályozással rögzíti az eljárásindítás időbeli korlátait. Eszerint a hatóság hivatalból a médiatartalom első közzétételétől számított egy éven belül indíthat eljárást:

„Az Smtv. 14. és 16-20. §, az Mttv. 9-11. §, 12. § (3)-(4) bekezdés, 14. § és 23-36. § megsértésével kapcsolatban a hatóság hivatalból a médiatartalom közzétételétől vagy – folyamatos közzététel esetén – első közzétételétől számított egy éven belül indíthatja meg a hatósági eljárást.”

1.2. Eljárások indítása a klasszifikációs rendelkezések megsértése esetén

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése klasszifikációs kötelezettséget ír elő a médiaszolgáltatók számára:

„A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a hírműsor, a politikai tájékoztató műsor, a sportműsor, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével – valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.

Az idézett rendelkezés szerint a klasszifikációt műsorszámonként kell elvégezni.

A Mttv. 203. § 47. pontja értelmében: *„Műsorszám hangok, illetőleg hangos vagy néma mozgóképek, állóképek sorozata, mely egy médiaszolgáltató által kialakított műsorrendben vagy műsorkínálatban önálló egységet alkot, és amelynek formája és tartalma a rádiós vagy televíziós médiaszolgáltatáséhoz hasonlítható.”*

Az eljárás tárgyát képező műsorszám első közzétételének időpontja – függetlenül attól, hogy annak egyes részeit korábban is sugározta a Médiaszolgáltató – 2015. december 30.

A Médiatanács eljárása az Mttv.-ben foglalt, az eljárások megindítására vonatkozó fentebb idézett szabály figyelembevételével, 2016. február 16-án indult, azaz a Médiaszolgáltató álláspontjával ellentétben az sem az Mttv.-be, sem más jogszabályba nem ütközik.

2. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A 2015. december 30-án 6 óra 8 perckor kezdődött műsorszámot a Médiaszolgáltató az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerinti III. korhatári kategóriába (tizenkét éven aluliaknak nem ajánlott) sorolta. A választott korhatári kategóriának megfelelő figyelmeztetés 6:05:23-kor, közvetlenül a Morning Show főcíme előtt sugárzott zeneszámot megelőzően hangzott el.

Az adás ötödik szegmensében a műsorvezetők szóban ismertettek egy videómegosztón talált felvételt, amelyen egy családanya egészben lenyelt egy hátvakarót; a produkció bizarr jellegének hangsúlyozása mellett szexuális kontextusba is helyezték a mutatványt. Később hasonló élményeik, történeteik megosztására kérték a hallgatókat.

A műsorrészben az alábbiak hangzottak el:

08:12:40-08:13:15

Sebestyén Balázs: „*De nézzétek meg ezt a nőt, mert ő szerintem igazából lenyeli. Nem követendő példa, senki ne próbálja ki, nem is ezért beszélünk erről, tényleg ne csináljátok! Egyszerűen csak maga a dolog érdekes, hogy jut eszébe egy nőnek, egy teljesen hétköznapi háziasszonynak, hogy lenyeljen egy hátvakarót? Mindegy is, hogy mit mond. Elindul a videó, nagyra nyitja a száját. **Papa erre nyilván büszke.** És eltűnik és eltűnik benne a hátvakaró.*”

Rákóczi Ferenc: „**Papa örül, igen, de ez egy méter gyerekek.**”

08:14:45-08:15:47

Sebestyén Balázs: „*Komolyan elmennék egy ilyen családhoz karácsonyozni. Irigy vagyok, ha náluk ez egy szimpla kedd délután, de hát mi van karácsonykor? Mi van egy születésnapon, ha ez egy kedd délután történt?*”

Vadon János: „*Én konkrétan irigy vagyok, nálunk csak olyan volt, hogy nézd, házi szilva, 2 dl egy húzóra, érted, de ebből sok?!.*”

Rákóczi Ferenc: „**Tudod, mi van a két letakart oldalon, azok a családtagok, akiknek nem sikerült?**”

Vadon János: „*Ja, tényleg.*”

Sebestyén Balázs: „*Egyébként igen, akiknek nem jött össze. Elmondta a nő előtte, hogy na, nézd, **apád is ezt szereti. Apád is ezért jött hozzám.** Szóval, nálatok volt a családban ilyen önjelölt bohóc, kicsit bolond, örült, aki vagy sztorizott, és mindig ugyanazt, és tudtad, hogy huszonhatodszorra jön, és azt is tudtad, hogy egy adott pillanaton jön elő a történettel, vagy produkciózott, vagy bemutatott valamit, vagy szavalni kezdett. Mindenhol van egy ilyen örült após, anyós, nagypapa, nagymama, szülő esetleg, nem?!.*”

8:20:35-08:20:56

Sebestyén Balázs: „**Mamának a referencia videója azért nem rossz, tehát, ha esetleg elválnak, és felkerül egy randi oldalra, azt gondolom, hogy ez a fajta videó, ezzel azért pillanatok alatt...**”

Vadon János: „*Mennyi tűnt el benne, egy méter?*”

Sebestyén Balázs: „**Jellemzés: 49 éves, szeretek főzni, és linkelsz egy videót, és abszolút megvagy.**”

Vadon János: „**Mariana-árok jeligére várok...**”

08:28:06-08:28:51

Sebestyén Balázs: „*Nem tudom, hogy igaz-e ez az sms, de morbid nagyon, nagyon kemény: kolléganőm mesélte, hogy **a keresztapja úgy halt meg egy közös családi vacsorán, hogy megmutatta büszkén az egész családnak, hogy kell egészben lecsúsztatni egy palacsintát, nem hiszem el, ez, hogy felemeli, nézzétek...!***”

Rákóczi Ferenc: „*Kiakasztod a gigádat, és így csúsztatod le.*”

Sebestyén Balázs: „*És egy ideig azt hiszed, hogy minden rendben.*”

Vadon János: *„Meg tudom csinálni, válasszatok, túrós, mákos, diós, milyen legyen?”*
Sebestyén Balázs: *„Uramisten, folyik a könnyem, ezek elképesztő, elképesztő sms-ek.”*

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint: *„Az t a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott”.*

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében: *„Az t a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azáltal, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott”.*

A fentiek alapján azt a műsorszámot kell a IV. korhatári kategóriába sorolni, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására. A jogalkotó káros elemként emelte ki az erőszakra és szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, kimerítően azonban nem sorolta fel a potenciálisan ártalmas tartalmakat.

A műsorszámok napközbeni közzététele akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem, illetve ha a problémás részek a 12 év alatti korosztály számára feldolgozhatók, a serdülők pedig önállóan is megérthetik az elhangzottakat.

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete megerősítette, hogy a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságnak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen értékek maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce.

A Legfelsőbb Bíróság eseti döntésében megállapította, hogy a kiskorú különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védettséget éppen az indokolja, hogy a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak. Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.

A bírói értelmezés szerint (pl. Fővárosi Bíróság 24.K.32571/2005/6. számú ítélete) a médiaszolgáltatóknak egy-egy műsorszám klasszifikációja során vizsgálni kell a műsorszámban feldolgozni kívánt témát, továbbá a feldolgozás módját és eszközeit. Így a káros tartalmak megjelenése esetén értékelni kell többek között a megjelenítés kontextusát.

Több esetben kifejtette a bíróság, hogy amennyiben valamely műsorszám olyan elemeket tartalmaz, amelyeket besorolásuk esetén magasabb kategóriának megfelelően lehetne csak sugározni – éppen a minősítésnél való megszorító eljárásra, továbbá a védendő korosztályra tekintettel – az egész műsorszámot eggyel magasabb kategóriába kell sorolni és annak megfelelően sugározni.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 23.K.32.520/2013/10. számú ítéletében rámutatott arra, hogy *„a védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megértési, feldolgozási problémákat*

okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek azok, amelyek követendők, amelyek elítélendő magatartásformák.”

A korhatári kategória helyes megválasztásához „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közzététele módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című ajánlás (a továbbiakban: klasszifikációs ajánlás) nyújt támpontot.

A III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámokra vonatkozóan a klasszifikációs ajánlás kifejti: „... a médiaszolgáltatónak figyelemmel kell lennie arra, hogy a serdülők szexualitáshoz való viszonyát még számos ellentmondásos elképzelés, frusztráció, bizonytalanság és tapasztalatlanság jellemzi. A nemiséggel kapcsolatos beállítottsághoz még gyakran szorongás és negatív attitűdök kapcsolódnak. Nincsenek még felkészülve arra, hogy a szexualitás közvetlen vagy nyers megjelenésének hatására kialakuló feszültségeiket minden esetben megfelelően értelmezzék és kezeljék, ezért a szexualitás direkt ábrázolása – sem képileg, sem verbálisan – ennek a korosztálynak még semmiképpen nem ajánlott. Emellett a serdülés időszakára a nemi szerepek eltanulását elősegítő példaképek keresése a jellemző, aminek a média fontos forrásává válhat. Ezért különösen kerülendőek többek között az olyan műsorszámok, amelyek a nemi szerepeket illetően negatív kliséket terjesztenek, torz magatartásmintákat közvetítenek, a partnerkapcsolatban nem az egyenrangúságot hirdetik, illetve társadalmilag elfogadottnak állítják be a csak szexuális célra létrejövő, érzelemmentes kapcsolatokat és a promiszkuitást.”

1.

A Médiatanács megállapította, hogy a Morning Show vizsgált adása közvetett módon utalt szexualitásra: egy szokatlan mutatvány kapcsán a produkció szereplőjének férjével való kapcsolatát és – válás esetén – pártalálási esélyeit latolgatta.

A vizsgált műsorszámban a szexualitásra vonatkozó utalás nyersen és közönséges formában jelent meg. A műsorrész a szexre oly módon utalt, hogy azt teljesen megfosztotta annak érzelmi jelentőségétől. A Médiaszolgáltató nyilatkozatában kifejtette, hogy a bulvársajtó is foglalkozott az esettel, azonban a Médiatanács hangsúlyozza, hogy ez jelen ügy elbírálása szempontjából nem releváns.

A nemiség e kontextusban történő tárgyalása a nemi érés, a nemi identitás kialakításának időszakában lévő kamaszkorú hallgatók személyiségfejlődését kedvezőtlenül befolyásolhatta, különösen azáltal, hogy a házastársak/partnerek közötti vonzalmat szexuális praktikákkal azonosította. Az „Apád is ezért jött hozzám.”; „... ha esetleg elválnak, és felkerül egy randi oldalra, azt gondolom, hogy ez a fajta videó, ezzel azért pillanatok alatt...”, „Mariana-árok jeligére várok” fordulatok azt sugallták, hogy az extrém orális szexuális magatartás házasságkötésre, partnerkapcsolat kialakulására ösztönző hatással bír, kizárólagossá téve ezzel a szexualitás szerepét a férfi-nő kapcsolatokban.

A műsorszám ezzel káros mintát közvetített a kiskorú közönségnek, amelyet megfelelő élettapasztalatok hiányában a 12-16 év közötti korosztály tagjai tévesen értékelhettek. A szexualitás ilyen formában történő bemutatását a III. kategóriában kerülni kell.

A műsorszámok klasszifikációja során a médiaszolgáltatóknak figyelembe kell venni, hogy a gyermek fejlődésében meghatározó jelentőséget tulajdonítanak a 12-16 év közötti életkornak, mivel erre az időszakra tehető a gyermekek világképének, értékrendszerének kialakulása. A nemi érés időszakában lévő serdülők egyre fokozottabban érdeklődnek a szexualitással összefüggő témák iránt, így igen nagy körültekintést igényelnek az ezzel kapcsolatos megnyilatkozások a fiatalok által is hallgatott műsorszámokban. A médián keresztül könnyen elérhető szexuális információ akkor nem rejt veszélyeket, ha az a kiskorú fejlődési szintjének megfelelően nyújt tájékoztatást.

A Fővárosi Bíróság 24.K.31780/2006/4. számú ítélete megerősítette, hogy egy műsorszám kategorizálásakor nem elsődleges szempont a képi megvalósítás, hiszen az Mttv. 9. § (5) bekezdése a szexualitás közvetett ábrázolásának kiskorúakat veszélyeztető jellegét tekinti jogsértőnek, amely megvalósulhat verbális ábrázolással is.

A Médiaszolgáltató álláspontjával ellentétben a tartalom szexualitásra utaló jellege – a vizualitás hiányának ellenére is – egyértelműen megállapítható volt.

2.

A műsorrészben egy családi tragédia is humor forrásává vált: egy különleges produkciót ismertető sms szerint a hallgató keresztapja úgy halt meg, hogy egy közös családi vacsorán meg akarta mutatni, hogyan kell egészben lenyelni egy palacsintát. Az esetet a műsorvezetők kifigurázták: Vadon János kijelentette, hogy ő is meg tudja csinálni, lehet választani, hogy túrósat, mákosat, diósat nyeljen le, Sebestyén Balázs pedig úgy reagált, hogy „*Uramisten, folyik a könnyem, ezek elképesztő, elképesztő sms-ek*”.

A Médiatanács nem ért egyet a Médiaszolgáltató nyilatkozatának azon részével, amelyben kifejtette, hogy egy fiktív történet alapján eszközölt morbid humor a kamasz korosztály számára érthető, feldolgozható, így fejlődésüket károsan nem befolyásolja. A Médiatanács gyakorlata alapján, amelyet a bíróság is megerősített – Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.085/2014/5. számú ítélete – a kiskorúak védelme során egyértelműen abból kell kiindulni, hogy a gyermekek nem a felnőttek szintjén értékelik a médiában megjelent, akár fiktív, akár valóságon alapuló tartalmakat.

A felvetett tragikus témát a műsorvezetők sajátos humorral kommentálták, amely azonban nem segíti az elhangzottak megfelelő értelmezését, feldolgozását, hanem éppen ellenkezőleg, megnehezítheti azt. Mivel a rádióban csupán akusztikus eszközök állnak rendelkezésre, a hallgatókat az irónia, morbid humor megértésében a metakommunikatív eszközök sem segíthették. A Fővárosi Bíróság 3.K.34671/2003/6. számú ítélete rámutatott arra, hogy a fiatalok egy bizonyos érettségi szint alatt még nem feltétlenül képesek a hétköznapi és a morbid humor közötti különbségtételre.

A műsorszám klasszifikációja során az adott korosztály legfiatalabb rétegeire is figyelemmel kell lenni. A jelenlegi esetben azt kell a vizsgálat középpontjába helyezni, hogy a 12 éves gyermekek számára – miután a Médiaszolgáltató a műsorszámot 12 éven *aluliak* számára nem ajánlott minősítéssel látta el – a kifogásolt elemek nem hordoztak-e a korosztály fejlődésére káros hatás kiváltására alkalmas tartalmat. Amennyiben egy műsorszám, vagy egyes jelenetei e kritériumnak nem felelnek meg, és ezáltal az adott korosztály akár csak igen szűk rétegét is – jelen esetben pl. a 12 éveseket – veszélynek teszik ki, úgy a műsorszámot magasabb, azaz IV. kategóriába kell sorolni.

Az elhangzottakat a védendő korosztály legkisebb tagjai (12-14 évesek) feltehetően nem tudták a helyén kezelni, megfelelően értelmezni.

A vizuális médiumokhoz képest a rádiós műfaj az ábrázolás tekintetében lényegesen korlátozottabb, azonban itt is azonosíthatók olyan eszközök, amelyek fokozhatják az elhangzottak hatását. A Médiatanács álláspontja szerint az obszcén (hátvakaró lenyeléséhez elhangzott kommentek) és morbid (családi tragédia) megjegyzéseket követő hangos nevetések hozzájárulhattak a műsorszám negatív hatásának fokozásához.

A Médiatanács megállapította, hogy a fentebb idézett és elemzett műsorszámot a szexuális tartalom és a morbid humor, valamint a tizenhat év alatti kiskorúak pszichés/mentális érettségi szintjének nem megfelelő feldolgozásmód miatt az Mttv. 9. § (5) bekezdése szerinti IV. korhatári kategóriába kellett volna sorolni.

A műsorszám közzétételével a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

3. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint „a IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”.

A Médiaszolgáltató a kifogásolt műsorrészt délelőtt sugározta és a műsorszámot nem a korhatári kategóriájának megfelelő jelzéssel látta el.

A Médiatanács megállapította, hogy a Médiaszolgáltató ezáltal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

A Médiatanács a Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltakkal kapcsolatban utal az Mttv. 3. §-ára: „A médiaszolgáltatás és a sajtótermék tartalmának meghatározása szabad, a médiaszolgáltató és a sajtótermék kiadója felelősséggel tartozik e törvényben foglaltak betartásáért”. A Médiaszolgáltatónak a törvénysértésekért való felelőssége objektív.

A jogsértések miatt alkalmazandó jogkövetkezmény megválasztásánál a Médiatanács a következő szempontokat vette figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdésében szabályozott felhívás jogkövetkezmény abban az esetben alkalmazható, ha a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg.

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése értelmében:

„[...] ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket”.

Mivel a Médiatanács jelen határozat meghozataláig nem állapította meg az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben, a jogsértés ismételtsége nem állapítható meg, azonban a gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését a Médiatanács – eddigi gyakorlata alapján – súlyos törvénysértésnek tekinti.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja jelenti.

„187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az 1314/2011. (X. 5.) sz. határozatával jelentős befolyásoló erővel rendelkező médiaszolgáltatóként azonosította. A Médiatanács az Mttv. 70. § (6) bekezdése szerint 2012-ben az 1715/2012. (IX. 26.) számú határozatával elfogadott PJ/21223-7/2012. sz. jegyzőkönyvével, 2013-ban az 1434/2013. (IX. 25.) számú határozatával elfogadott PJ/24820-7/2013. sz. jegyzőkönyvével, 2014-ben a 971/2014. (X. 7.) számú döntésével elfogadott PJ/21630-11/2014. sz. jegyzőkönyvével, valamint 2015-ben az 1273/2015. (IX. 15.) sz. döntésével elfogadott PJ/16606-11/2015. sz. jegyzőkönyvével megállapította, hogy a Médiaszolgáltató e státusza nem változott.

Az érdeksérelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek körében a Médiatanács a közönségmérés adataira hivatkozik:

A TNS Hoffmann Kft. által közölt adatok szerint a Class FM adó a vizsgált napon 6 és 10 óra között a teljes népesség 22%-át érte el, azaz a Morning Show című műsorszámot 1,8 millióan hallgatták, ami kiemelkedő hallgatottságot jelent. Az adatok alapján a műsorsáv meghatározó, az elemzett műsor pedig igen népszerű a hallhatók körében. Bár az érintett korcsoportra vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre, a kiemelt hallgatottságból következően kiskorúak is találkozhattak a jogsértő tartalmakkal.

Megjegyzi továbbá e körben a Médiatanács, hogy a Class FM az egyetlen országos vételkörzetű kereskedelmi rádióadó.

A jogsértés súlyán és az érdeksérelmet szenvedett és veszélyeztetett személyek számán túl az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés folyamatossága és időtartama, ismételtsége, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem és kár, személyiségi jogsérelem, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A bírság összegének meghatározása során figyelembe vette a Médiatanács, hogy a vizsgált napon a korábban készült – eredetileg élő – Morning Show című műsorszámokból készült válogatás került adásba, vagyis a problémás részek tudatos szerkesztés eredményeként kerültek a műsorba.

A jelen eljárásban kiszabható bírság maximális összege az Mttv. 187. § (3) bekezdése ba) pontja értelmében kétszázmillió forint. A Médiatanács a Médiaszolgáltatót az Mttv. 187. § (2) bekezdés és a (3) bekezdés ba) pontja alapján az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt a kiszabható bírságmaximum 0,25 %-ának megfelelő 500 000 Ft bírság megfizetésére kötelezte.

A Médiatanács a bírság összegét úgy határozta meg, hogy egy esetleges újabb jogsértés esetén alkalmazandó jogkövetkezmény meghatározásánál érvényesülhessen a fokozatosság elve, azaz az ismétléssel járó növekvő progresszivitás és a szankcionálás kiszámíthatósága, előreláthatósága.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A bírság meg nem fizetése esetén a Médiatanács az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-a szerint intézkedik a bírság behajtásáról az adóhatóság útján. A késedelmesen megfizetett bírságot az Art. 165. § (1) bekezdése alapján az esedékesség napjától késedelmi pótlék terheli, melynek mértéke a 165. § (2) bekezdése értelmében minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Az eljárás során a Ket. 153. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdés da) pontján, valamint az Mttv. 163. § (1) és (3) bekezdésén, illetve a 164. §-on alapul. A tárgyalás tartására vonatkozó tájékoztatás a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 338. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. április 12.

A Médiatanács nevében:
dr. Karas Monika
elnök

dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat